

ההצעה לישראל

*ההמלצות באות להוסיף, ואינן גורעות מהוראות כל דין

א. הרכב הדירקטוריון - כללי

- בדומה לקבוע בארה"ב ובאנגליה הוועדה ממליצה כי על מרבית חברי הדירקטוריון להיות בלתי קשורים לחברה או לבעל השליטה בחברה (Independent). לצורך יציקת תוכן להגדרת המושג "בלתי קשורים" הוועדה ממליצה להשתמש בהגדרת הכשירות הקבועה בסעיף 240 לחוק החברות לעניין דח"צים. הוועדה מבהירה כי על אף שלשם האחידות לעניינים מסוימים נעשתה הפניה להוראות בחוק החברות המתייחסות לדח"צים, הדירקטורים הבלתי קשורים אינם דח"צים. מינויים של הדירקטורים הבלתי קשורים יהא באסיפה הכללית השנתית של החברה וברב רגיל.
 - יובהר כי יו"ר הדירקטוריון יוודא את עמידת הדירקטורים הבלתי קשורים בתנאי הכשירות לעניין היותם בלתי קשורים, לעניין מיומנותם החשבונאית והפיננסית ולעניין כישוריהם הכלליים.
- המלצות הוועדה בעניין זה כמפורט להלן, מאזנות לדעת הוועדה בין הזכות של בעל השליטה לנהל את עסקי החברה, לבין השמירה על קיומו של דירקטוריון מאוזן ומקצועי הפועל לטובת החברה בכללותה.

המלצות הוועדה

1. בכל חברה על רוב חברי הדירקטוריון להיות דירקטורים בלתי קשורים. דירקטורים אלה ימונו באסיפה הכללית השנתית של החברה, **ברב רגיל**.
2. לעניין ס"ק 1 לעיל, שני הדח"צים על פי חוק החברות ייחשבו כדירקטורים בלתי קשורים.
3. כהונת דירקטורים בלתי קשורים (שאינם דח"צים) תהא עד לאסיפת בעלי המניות הבאה.
4. לא ימונה דירקטור בלתי קשור לכהונה ביותר מחמש (5) חברות שהן תאגיד מדווח (כהגדרתו בחוק ניירות ערך).
5. דירקטור בלתי קשור יאבד את כשירותו ככזה אם כהונתו תארך מעל שש (6) שנים.
6. מומלץ כי נושאי משרה הכפופים לדירקטוריון לא יכהנו כדירקטורים אלא במקרים חריגים.

ב. וועדת ביקורת – כללי

- בחוק החברות יוחדו לוועדת הביקורת הנושאים הבאים: אישור עסקאות עם בעלי עניין ועמידה על ליקויים בעסקי החברה. בחוק החברות אין התייחסות ספציפית לוועדה האחראית על הפיקוח והביקורת של הדוחות הכספיים של החברה. עם זאת, הוועדה סבורה כי מן הראוי שוועדת הביקורת תדון הן בהיבטי הבקרה הפנימית בתאגיד והן בביקורת על הדוחות הכספיים מאחר ושניהם יחדיו חיוניים להבטחת עריכת הדוחות הכספיים כדין.
- הוועדה ממליצה כי יינתן דגש מיוחד לעצמאות חברי וועדת הביקורת וכישוריהם הפיננסיים, וכי וועדה זו תפקח על הליך הביקורת על הדוחות הכספיים של החברה ותמליץ לדירקטוריון על אישורם או על הצורך לעשות בהם שינויים לאור דיוניה. לפיכך, מפורטות להלן דרישות כשירות לוועדת הביקורת המתווספות לדרישות על פי חוק החברות.
- מקום בו חברה תבחר לעשות כן, תהא החברה רשאית לקבוע כי הליך הביקורת על הדוחות הכספיים של החברה וההמלצה על אישורם או על הצורך לעשות בהם שינויים ידון בוועדה מיוחדת (להלן: "וועדת מאזן"). עם זאת, במקרה כאמור תידרש החברה להבהיר כיצד יובטח תיאום בין וועדת הביקורת וועדת המאזן וכיצד יובטח שהנושאים הנדונים בשתי הוועדות יקבלו ביטוי ראוי בדוחות הכספיים של החברה. כמו-כן, על וועדת המאזן לעמוד בדרישות הכשירות המפורטות להלן.

המלצות הוועדה

1. על רוב חברי וועדת הביקורת להיות בלתי קשורים.
2. למעט מקום בו חברה החליטה על הקמת וועדת מאזן, על רוב החברים בוועדת הביקורת להיות בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית, כשמתוכם לפחות שניים יהיו בלתי קשורים. חברי וועדת הביקורת אינם רשאים לקחת חלק פעיל בעריכת הדוחות הכספיים של החברה.
3. מקום בו חברה בחרה להקים וועדת מאזן, על וועדת המאזן למנות שלושה דירקטורים לפחות. על רוב הדירקטורים בוועדת מאזן להיות בלתי קשורים, והם אינם רשאים לקחת חלק פעיל בעריכת הדוחות הכספיים של החברה. על רוב החברים בוועדת המאזן להיות בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית, כשמתוכם לפחות שניים יהיו בלתי קשורים.
4. המלצות וועדת הביקורת או וועדת המאזן (באם הוקמה) תובאנה בפני הדירקטוריון, והדירקטוריון חייב לדון בהן טרם אישור הדוחות

הכספיים.

5. יובהר כי מקום בו וועדת הביקורת או וועדת המאזן (באם הוקמה) דנות בדוחות הכספיים של החברה ניתן להזמין את היו"ר להשתתף בדיונים.

ג. הצהרת דירקטור בלתי קשור

לעניין הצהרת דירקטור בלתי קשור תחולנה ההוראות הקבועות בסעיף 241 לחוק החברות ביחס לדח"צ, כאשר בנוסף להצהרה זו יצהיר הדירקטור הבלתי קשור כי יש לו את היכולת להקדיש את הזמן הנדרש למילוי תפקידו.

ד. גמול והחזר הוצאות

1. גמול כספי יקבע בהתאם לזמן המוקדש על ידי הדירקטור הבלתי קשור למילוי תפקידו, ולא יהא תלוי בביצועי החברה.
2. מומלץ לאפשר תגמול גבוה יותר מהקבוע כיום בתקנות הן לדירקטורים בלתי קשורים והן לדח"צים.

ה. איסור מינוי והעסקה

ההגבלות בדבר איסור מינוי והעסקה הקבועות בסעיף 249 לחוק החברות ביחס לדח"צ, תחולנה על כל דירקטור בלתי קשור.

ו. ישיבות דירקטוריון

1. פעם בשנה הדירקטוריון ידון ויקבע מה תהא תדירות פגישותיו המינימאלית לשנה הקרובה. על הדירקטוריון לדון ולהחליט, בין השאר, בנושאים הבאים:

- הגדרת מדיניות התאגיד לרבות שלוחותיו בנושא חשיפה לסיכונים שונים (סיכוני אשראי, סיכוני שוק, סיכונים תפעוליים, סיכוני נזילות, סיכונים משפטיים וכו'), קיום כלים ובקורות למדידת הסיכונים השונים, קביעת מדיניות החשיפה לסיכונים ותקרות חשיפה מותרות.
- אישור תוכנית העבודה השנתית ואופן המעקב אחר ביצועה.
- אישור התקציב הכולל של התאגיד, ומעקב שוטף אחר ביצועו בפועל של התקציב.

- ביצוע ומימוש השקעות, מעל סכום מסוים שיקבע על ידי הדירקטוריון.
- קביעת שכרו של מבקר הפנים וקידומו, לפי המלצת ועדת הביקורת.
- כל עניין אחר בעל חשיבות מהותית לפעילות התאגיד או לפיקוח ולבקרה על ניהולו.

2. על החברה לערוך ישיבות דירקטוריון בהן אין נוכחות של ההנהלה (לרבות דירקטורים המכהנים בנוסף בתפקידי ניהול), מעת לעת על פי לוח זמנים שנתי מוגדר וידוע.
3. על החברה לערוך לפחות פעמיים בשנה ישיבות בהן הדירקטורים הבלתי קשורים בלבד יהיו נוכחים, ולפחות פעם בשנה דירקטורים אלה יעריכו את עבודת הדירקטוריון.

ז. הפרדה בין תפקיד המנכ"ל והיו"ר

1. על יחידים שונים לכהן בתפקיד יו"ר הדירקטוריון ובתפקיד המנכ"ל. יש להגדיר, לתעד בכתב, ולאשר בדירקטוריון את הפרדת הסמכויות בין המנכ"ל ליו"ר הדירקטוריון.
2. יו"ר הדירקטוריון מנהיג את הדירקטוריון והינו אחראי על תפקוד וניהול הדירקטוריון. המנכ"ל אחראי על ניהול עסקי החברה.
3. יו"ר הדירקטוריון לא יהא בעל תפקיד אחר בתאגיד ולא יעסוק בניהול שוטף שלו, לרבות אי השתתפות בישיבות ההנהלה אלא במקרים חריגים.
4. יו"ר הדירקטוריון ימנע מלתת הוראות למנהלים הכפופים למנהל הכללי.
5. אין למנות אדם כיו"ר הדירקטוריון ביותר משתי (2) חברות ת"א 100.

ח. בחינת כשירות הדירקטורים

1. יו"ר הדירקטוריון יודא כי המועמדים לכהן כדירקטורים בלתי קשורים יעמדו בדרישות הכשירות המפורטות לעיל על מנת שיחשבו כבלתי קשורים וכי לכל אחד מהדירקטורים יש את הכישורים והזמן הנדרשים למילוי תפקידו כראוי. כמו-כן, יו"ר הדירקטוריון יודא כי לדירקטור בלתי קשור יש מיומנות חשבונאית ופיננסית מקום בו הינו עתיד להימנות כבעל כשירות כאמור.
2. יו"ר הדירקטוריון יאשר לדירקטוריון כי המועמדים לכהונה כדירקטורים בלתי קשורים מתאימים לכהן ככאלה. מבין המועמדים שכשירותם תאושר על ידי היו"ר יבחר הדירקטוריון דירקטורים בלתי קשורים שיומלצו לאישור האסיפה הכללית.

3. יש לאשר את מינוים מחדש של כל הדירקטורים (הקשורים והבלתי קשורים) בכל אסיפה כללית שנתית של בעלי המניות. יש להבטיח תחלופה של חלק מחברי הדירקטוריון מעת לעת.
4. לפני מינוי (ומינוי מחדש) של כל דירקטור יש לספק לבעלי המניות מידע בדבר קורות החיים של הדירקטור, כישוריו, כהונותיו הנוספות, פעילויותיו הנוספות וכל מידע אחר הנדרש לבעלי המניות לצורך החלטתם.
5. פרק מיוחד בדו"ח השנתי של החברה יתאר את האופן בו יו"ר הדירקטוריון וידא כי למועמדים לכהונה כדירקטורים יש את הכישורים הנדרשים לכך, לרבות כשירות חשבונאית ופיננסית לדירקטורים שהתמנו בכשירות זו.

ט. תגמול הדירקטורים ונושאי המשרה

1. באישור תגמול דירקטורים, וועדת הביקורת תתייחס, בין השאר, לתקופת חסימה ראויה, למכירת מניות ו/או אופציות שהוענקו לדירקטורים.
2. יש להביא לאישור אסיפת בעלי המניות של החברה את כל תוכניות התגמול ההוניות של עובדים ונושאי משרה, אלא אם התוכנית אושרה על יד רוב מבין הדירקטורים הבלתי קשורים ומייד לאחר אישורה החברה דיווחה בדיווח מיידי את דבר קבלת התוכנית, תנאיה וסך ניירות הערך הכלולים בה. כמו-כן, יובאו לאישור בעלי המניות שינויים מהותיים בתוכניות קיימות.
3. על החברה, במסגרת הדיווח השנתי, לכלול גילוי על סך ההוצאות בגין תגמול נושאי משרה, תוך פירוט רכיביו השונים. לעניין הענקת תגמול הוני ההוצאה תחושב על פי התקינה הבינלאומית.

י. מידע והתפתחות מקצועית של הדירקטורים

1. יו"ר הדירקטוריון אחראי כי חברי הדירקטוריון יקבלו מידע הנדרש למילוי תפקידם במועד הראוי, וכי מידע זה יהא מדויק וברור.
2. יו"ר הדירקטוריון נדרש לוודא כי הדירקטורים מעדכנים את ידיעותיהם ומידת הכרתם את עסקי החברה, כנדרש למילוי תפקידם.
3. על יו"ר הדירקטוריון לוודא כי קיימת תקשורת ראויה בין הדירקטוריון לבין בעלי המניות, ובין מבקר הפנים ורואה החשבון המבקר לבין וועדת הביקורת (או ועדת המאזן אם הוקמה).
4. יו"ר הדירקטוריון אחראי, באמצעות אדם שיכול וימנה לשם כך, על יישום הוראות הממשל התאגידי בחברה ולעדכון הדירקטורים בכל הנושאים הקשורים לממשל התאגידי.
5. על החברה לפרסם במסגרת הדו"ח השנתי דו"ח שיפרט את הכישורים של הדירקטורים השונים, הנוכחות של הדירקטורים בישיבות הדירקטוריון

והוועדות השונות וכן תיאור יישום הוראות הממשל התאגידי כמפורט בקוד, בכללי הבורסה ובדין.

יא. אישור עסקאות עם בעלי שליטה

הקמת בית משפט מתמחה

- הוועדה ממליצה לאמץ מודל המתבסס על המודל הקיים במדינת דלוואר שבארה"ב. מודל זה, מסתמך על מעורבות גבוהה של בתי המשפט, לפיכך הוועדה ממליצה כי יוקם בישראל בית משפט מתמחה לדיני חברות ודיני ניירות ערך ומייד לאחר מכן יאומץ המודל האמור.
 - על פי מודל זה תעמודנה בפני החברה שתי חלופות לאישור עסקאות עם בעלי שליטה:
 - א. לאשר את העסקה באסיפה הכללית של החברה ברב רגיל (ללא צורך ברב כלשהו מבין בעלי המניות שאין להם עניין אישי בעסקה); או
 - ב. לאשר את העסקה באסיפה הכללית של החברה ברב רגיל של בעלי המניות שאין להם עניין אישי בעסקה שהשתתפו בישיבה.
- כאשר חברה תאשר את העסקה על פי חלופה א' הנטל להוכחת הוגנות העסקה כלפי החברה וכלפי בעלי המניות שאין להם עניין אישי בעסקה יוטל על בעל השליטה ומנהלי החברה. לעומת זאת, כאשר החברה תאשר את העסקה על פי חלופה ב' הנטל להוכחת אי הוגנות העסקה יוטל על בעל המניות הטוען לכך.

המלצות הוועדה עד להקמת בימ"ש מתמחה

- עד לאימוץ המודל שתואר לעיל ממליצה הוועדה על פיתרון ביניים כדלקמן:
 - א. בנושאים הנוגעים לתגמול בעלי שליטה וקרוביהם בהנהלת החברה בכל דרך שהיא (לרבות באמצעות הקצאת ניירות ערך, שיפוי וכדומה) יידרש אישור אסיפת בעלי המניות של החברה ברב רגיל ובנוסף יידרש אישור של רב של בעלי המניות שאין להם עניין אישי בעסקה שהשתתפו באסיפה. עם זאת, מקום בו סך המתנגדים לעסקה שאין להם עניין אישי בעסקה לא יעלה על 3% מכלל בעלי המניות של החברה – העסקה תאושר אף אם לא זכתה לרב מקרב בעלי מניות אלה.
 - ב. שאר העסקאות עם בעלי שליטה תאושרנה באופן הקבוע כיום בחוק החברות (רב רגיל+ שליש ללא עניין אישי+ חריג לפיו אם סך המתנגדים שאין להם עניין אישי אינו עולה על 1% מבעלי המניות – העסקה תאושר).